

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTI- KERTOMUS VUODELTA 2024

Sauvon kunnanvaltuustolle

Sisällysluettelo

1	Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	3
1.1	Tarkastuslautakunnan toiminta.....	3
2	Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi.....	4
3	Talouden tunnusluvut	4
4	Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.....	6
4.1	Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	6
4.1.1	Yleistä kunnan taloudesta	6
4.1.2	Talousarvion toteutuminen	6
4.2	Alijäämän kattamisvelvollisuus	7
4.3	Keskeisten toimintojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	7
4.3.1	Yleishallinto sekä kehittämis- ja vaikuttamistehtävät	7
4.3.2	Sivistystoimi.....	8
4.3.3	Tekninen ja ympäristötoimi.....	9
4.3.4	Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	10
5	Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta.....	12

1 Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kunnanvaltuusto valitsi kokouksessaan 2.8.2021 § 37 tarkastuslautakuntaan 6 jäsentä toimikaudeksi 1.8.2021 – 31.5.2025. Tuolloin osa tarkastuslautakunnan jäsenistä valittiin vain 31.7.2022 asti. Lautakunnan varajäseniä jouduttiin vaihtamaan vielä valtuuston kokouksessa 8.11.2021 § 59. Lisäksi 12.9.2022 § 43 todettiin Marko Pekkarisen ja Susanna Korteen menettäneen vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan. Varsinaiseksi jäseneksi valittiin heidän tilalleen Matti Leinonen ja hänen varajäseneksensä Kirsti Määttänen. 10.6.2024 §28 todettiin, että varajäsen Kirsti Määttänen on menettänyt vaalikelpoisuutensa kunnan luottamustehtäviin. Päätetty valita uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2025 asti, esityksiä ei ole ollut, joten uutta varajäsentä ei ole valittu.

Tilikautta 2024 ovat arvioineet seuraavat jäsenet:

Jäsenet

Juha Vähä – Kurki, puheenjohtaja
Laura Hannula, varapuheenjohtaja
Saila Myllykylä, jäsen
Antti Kankaisto, jäsen
Matti Leinonen, jäsen 12.9.22 alk.
Hanna Mäkirinne, jäsen

Varajäsenet

Jaana Kaarilahti
Dunja Hermans
Risto Kantonen
Kimmo Virtanen
Kirsti Määttänen, 31.8.2024 asti
Pekka Toivonen

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä valmisteltava tarkastusta koskevat asiat, joista valtuuston on päätettävä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunta on tehtävänsä suorittamiseksi kuullut viranhaltijoita toiminnasta, perehtynyt valtuuston, hallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoihin, vuosien 2024–2026 talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä vuoden 2024 tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen.

Lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut BDO Audiator Oy. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut HT, JHT Kirsi Ehrlund, joka on toiminut myös tarkastuslautakunnan sihteerinä.

1.1 Tarkastuslautakunnan toiminta

Arviointikertomuksen laatinut tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoteen 2024 kohdistuvaa arviointia varten viisi kertaa. Työnsä lautakunta on toteuttanut etukäteen laaditun työohjelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta on tutustunut kunnan eri toimialojen toimintaan viranhaltijoiden esittelyjen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pöytäkirjojen avulla.

2 Edellisten vuosien arviointikertomusten johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Kunnanvaltuusto on käsitellyt vuoden 2023 arviointikertomuksen kokouksessaan 10.6.2024 § 14. Tarkastuslautakunta on aiemmissa arviointikertomuksissaan kiinnittänyt huomiota kunnan talouden tasapainottamisen välttämättömyyteen. Kunnan taseen ylijäämä on parantunut huomattavasti tilikausien 2020–2024 aikana.

Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaan kunnanhallitus on seurannut aktiivisesti kunnan tulosta ja erityisesti kiinnittänyt huomiota kuntakonsernin talouteen. Kunnan vuokratalojen yhtiöittäminen yhdeksi yhtiöksi toteutettiin tilikauden 2021 alussa. Kunta teki uuden sijoituksen Sauvon Vesihuollon omaan pääomaan tilikauden 2022 aikana. Kuntakonsernin ali-/ylijäämän tilanne on parantunut ja konserni on ylijäämäinen. Konsernin lainakanta on pienentynyt edelleen vuoden 2023 jälkeen, jolloin VSSHP:n, Erityishuoltopirin ja Paimio-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän toiminnot siirtyivät Varhalle. Kuntakonsernille on asetettu tavoitteet talousarviossa nyt toisen kerran vuonna 2024. Tavoitteiden toteutumista on käsitelty tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kuntakonsernin toiminta ja talous selonteon yhteydessä.

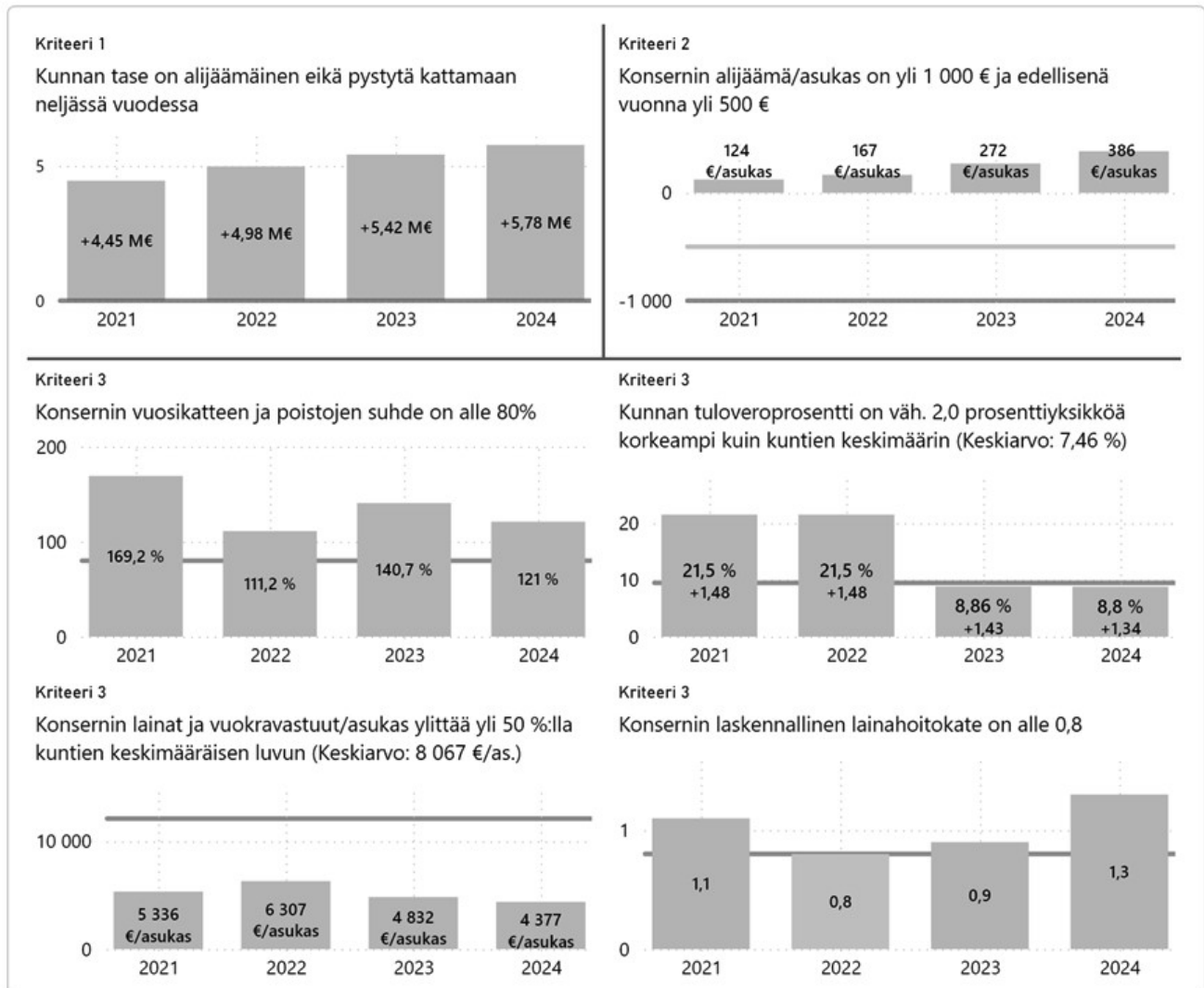
3 Talouden tunnusluvut

Kuntien taloutta voidaan kuvata useilla tilinpäätöskirjassa esitetyillä tunnusluvuilla. Kriittiset tunnusluvut talouden arvioinnin kannalta ovat ne, joille valtio on asettanut raja-arvot arvioidakseen sitä, milloin kunta on erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa ja raja-arvojen ylityessä voi asettaa kunnan arviointimenettelyyn. Seuraavassa esitetään nämä kriittisimmät tunnusluvut niille asetettuine raja-arvoineen. Sauvon kunnan kaikki seurattavat tunnusluvut ovat olleet hyväksyttävällä tasolla, eikä yksikään kriteereistä ole täytynyt vuosina 2021–2024.

- Kunnan tase ja konsernin ylijäämä asukasta kohden ovat olleet yhtäjaksoisesti positiivisia neljän vuoden jaksolla (2021–2024). Kehityssuunta on ollut positiivinen.
- Konsernin vuosikate suhteessa poistoihin on laskenut vuodesta 2023, mutta on edelleen reilusti yli raja-arvon 80 %. Vuosikate oli vahvistunut edellisestä vuodesta, mutta tehdyt lisäpoistot aiheuttivat tunnusluvun arvon laskun.
- Vuonna 2024 Sauvon tuloveroprosentti ylittää maan keskiarvon 1,34 prosenttiyksiköllä, ero on edellisvuosia pienempi ja veroprosentti on lähempänä maan keskiarvoa.
- Konsernin lainat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat laskeneet vuosina 2023 ja 2024.
- Konsernin laskennallinen lainanhoitokate on parantunut selvästi vuosista 2022 ja 2023.

SAUVON KUNTA

Kriteerit 1 ja 2: yksittäisen raja-arvon täytyminen riittää käynnistämään arviointimenettelyn.

Kriteeri 3: edellyttää, että kaikkien tunnuslukujen raja-arvot ylittyvät.

Yhteenvedona voidaan todeta, että Sauvon kunnan taloudellinen tilanne on seurattavien kriittisten tunnuslukujen valossa ollut vakaa vuosina 2021–2024, sillä yksikään valtion asettamista arviointimenettelyn kriteereistä ei ole täyttynyt. Seurattavien tunnuslukujen kehityssuunta on myös ollut viimeisimpinä vuosina positiivinen. Kaupungin tase ja konsernin kertynyt ylijäämä ovat kasvaneet vuosittain 2021–2024. Vuosikatteen suhteessa poistoihin on ollut suurinta vaihtelua viime vuosina. Konsernin asukaskohtaiset lainat ja vuokravastuut ovat laskeneet ja laskennallinen lainanhoitokate on parantunut. Myös tuloveroprosentti on laskenut ja on aikaisempaa lähempänä maan keskiarvoa.

4 Arvio valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

4.1 Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

4.1.1 Yleistä kunnan taloudesta

Alkuperäisessä talousarviossa tilikauden arvioitiin muodostuvan -0,16 milj. euroa alijäämäiseksi ja talousarviomuutosten jälkeen arvioitiin tilikauden alijäämäksi -0,39 milj. euroa. Tilikausi muodostui kuitenkin 0,35 milj. euroa ylijäämäiseksi. Muutetun talousarvion asetettu tavoite ylitettiin 0,74 milj. eurolla.

Kunnan odotettua parempaan tulokseen vaikutti useampi asia. Toimintatuotot toteutuivat paremmin sekä toimintakulut toteutuivat arvioitua pienempänä. Kunnan toimintakate oli -7,3 milj. euroa, joka oli 0,68 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa -7,98 milj. euroa arvioitiin.

Suurin vaikutus odotettua parempaan tulokseen oli kunnan verotuloilla yhteensä 7,71 milj. euroa, jotka toteutuivat odotettua korkeampina kuin talousarviossa 7,16 milj. euroa arvioitiin. Verotuloja kertyi 0,55 milj. euroa arvioitua enemmän. Kunnan valtionosuudet olivat yhteensä 1,5 milj. euroa, joka on hieman alle arvioidun. Kunta ei ole vuosina 2021–2024 saanut harkinnanvaraista valtionosuutta.

4.1.2 Talousarvion toteutuminen

Käyttötalousosa

Toimintatuottojen sisäiset ja ulkoiset toteuma 3,6 milj. euroa. Toimintatuotot toimintakuluista 22,3 % ja vuonna 2023 21,1 %. Tunnusluku on hieman parantunut, mutta se on pysynyt pitkälti samalla tasolla edellisen vuoden kanssa. Toimintakulut -11 milj. euroa alittivat muutetun talousarvion 0,18 milj. eurolla. Henkilöstökulut -5,26 milj. euroa olivat 0,17 milj. euroa talousarviota vähemmän. Palvelujen ostot -2,88 milj. euroa, 0,13 milj. euroa muutettu talousarviota vähemmän. Kunnan maksamat avustukset -0,25 milj. euroa. Aineiden ja tarvikkeiden ostot olivat yhteensä -0,72 milj. euroa. Muut toimintakulut -1,92 milj. euroa 0,17 milj. euroa arvioitua enemmän. Verotulot toteutuivat arvioitua korkeampina ja valtionosuudet toteutuivat hieman alle arvioidun suuruusina yht. 9,21 milj. euroa. Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä -0,26 milj. euroa 0,02 milj. euroa suuremmat kuin talousarviossa. Vuosikate 1,66 milj. euroa toteutui 1,17 milj. euroa talousarviota parempana. Vuosikate poistoista -tunnusluku 127,2 % pieneni 36 % vuoden 2023 tunnusluvusta 163,1 %. Poistot 1,3 milj. euroa toteutuivat 0,43 milj. euroa talousarviota suurempina, kun kiinteistöistä, joiden kirjanpitoarvo ei vastannut niiden todellista arvoa tehtiin lisäpoistoja ja alaskirjauksia.

Investointiosa

Investointimenoja syntyi -0,53 milj. euroa, mikä on 0,32 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa -0,85 milj. euroa. Kunta teki vuosina 2020–2021 suuria investointihankkeita, kuten koulun korjaus ja päiväkodin laajennus. Näiden suurien investointihankkeiden jälkeen investointimenot ovat vähentyneet huomattavasti ja vuonna 2024 ne vähenivät entisestään. Suurimmat aloitetut investoinnit, jotka eivät vielä valmistuneet vuoden 2024 aikana olivat Seuralan urheilukentän rakentaminen ja päiväkotikiikuron rakennuttaminen.

4.2 Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kunnan vuoden 2024 tilinpäätöksen mukainen taseen kertynyt ylijäämä on 5,78 milj. euroa (tp23: 5,42 milj. euroa), kun otetaan huomioon laskelmassa tilikauden 2024 tulos. Tämän perusteella kunnalla ei ole kuntalain tarkoittamaa alijäämän kattamisvelvoitetta.

Vuoden 2024 konsernitilinpäätöksen mukainen taseen kertynyt yli-/alijäämä on ylijäämäinen 1,14 milj. euroa (0,81 milj. euroa). Konsernitilinpäätöksen taseen mukainen kertynyt ylijäämä per asukas 386 €/asukas (tp23: 272 €/asukas). Konsernitilinpäätöksen taseen ylijäämä per asukas on kehittynyt positiivisesti viime vuosina. Kuntakonsernin omavaraisuusaste on 39 % ja suhteellinen velkaantuneisuus prosentti on 98 %. Myöskään kuntakonsernin osalta kunnalla ei ole kuntalain § 118 tarkoittamaa alijäämän kattamisvelvoitetta. Kuntalain § 118 erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa arviointimenettelyn ns. tunnuslukukriteereitä tulee kuitenkin seurata.

4.3 Keskeisten toimintojen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

4.3.1 Yleishallinto sekä kehittämis- ja vaikuttamistehtävät

Kunnanhallituksen alaisen toimielimen toimintakate -1,20 milj. euroa, mikä oli 0,17 milj. euroa pienempi, kuin talousarvion toimintakate ja 87,8 % talousarviosta. Toiminta jakaantuu yleishallintoon ja kehittämis- ja vaikuttamistehtäviin. Toimintatulot toteutuivat 0,34 milj. euron suuruusina ja toimintamenot -1,54 milj. euron suuruusina.

Yleishallinnon toiminnalliset tavoitteet ovat olleet kuntatalouden tasapainossa pitäminen ja palveluiden laadukas ja tehokas toteutus. Lisäksi tavoitteena on ollut palveluprosessien järjeistäminen ja digitalisointi ja työntekijöiden viihtyvyyteen ja jaksamiseen panostaminen. Tavoitteet ovat tilikaudella toteutuneet. Tavoitteena on ollut myös kunnan päätöksenteosta viestiminen avoimesti ja aktiivisesti, joka on toteutunut osittain. Toimintakate -1,01 milj. euroa (103,8 %).

Kehittämis- ja vaikuttamistehtävien keskeisenä tavoitteena on tarjota sujuvia elinkeinopalveluita, tonttikauppoja, sujuvaa asiointipalvelua työllisyyspalveluiden ja maaseutupalveluiden kanssa. Tavoitteiden toteutuminen on kesken, kun toiminnallisena tavoitteena elinkeinopalveluiden ja matkailun edistämisen vahvistamista tavoitellaan vuonna 2025 elinvoimaohjelman hyväksynnällä ja hakemalla rahoitusta vastuullisen matkailun hankkeelle. Rakennusprojektien edistäminen on toteutunut osittain, kun tontteja on myyty 3 kappaletta, mutta uusien yksityisten asuntohankkeiden käynnistyminen on kesken. Toimintakate -0,20 milj. euroa, 49,4 % talousarviosta.

4.3.2 *Sivistystoimi*

Sivistyslautakunnan toimintakate toteutui hieman talousarviota parempana. Toimintamenot yhteensä -6,49 milj. euroa alittivat 0,13 milj. eurolla ja toimintatulot yhteensä 0,50 milj. euroa ylittivät talousarvion 0,07 milj. eurolla. Toimintakate oli -5,99 milj. euroa, mikä on 0,20 milj. euroa parempi kuin talousarvion toimintakate. Toteuma oli 96,8 % talousarviosta. Poikkeamista ei ole annettu toimintakertomuksessa tarkempaa selvitystä.

Sivistyslautakunnan hallinnon toimintakate -0,20 milj. euroa oli 0,01 milj. euroa suurempi kuin talousarviossa arvioitu ja 106,7 % talousarviosta. Hallinnon tavoitteena oli varhaiskasvatuksen ja kouluun tulleiden lasten ja oppilaiden lukumäärän kasvattaminen yli vuoden 2023 tason. Varhaiskasvatuksen osalta tavoite toteutui, lapsimäärä +4 vuodesta 2023 ja perusopetuksen oppilasmäärä taas jäi tavoitteesta, oppilasmäärä -22 vuodesta 2023. Lisäksi tavoitteena oli tuoda kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen näkyväksi seuraamalla hyvinvointitapahtumien lukumäärää/vuosi sekä osallistujamäärää tapahtumittain. Tavoitetasoa mittareille ei ole määritetty, mutta tavoitteiden on kuitenkin kerrottu toteutuneen.

Koulutoimen toimintamenot -3,64 milj. euroa (95,9 %) ja toimintatulot 0,36 milj. euroa (118,9 %). Toimintakate -3,28 milj. euroa, mikä oli 0,14 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Koulutoimen tavoitteet liittyivät kodin ja koulun yhteiseen kasvatusvastuuseen oppilaista, oppilas- ja opiskelijahuoltotyön vaikuttavuuden parantamiseen ja harrastustakuun toteuttaminen 1–9 luokkien oppilaille. Kaikki tavoitteet toteutuivat. Kodin ja koulun yhteistyötä tavoiteltiin seuraamalla oppilaiden poissaoloja kaikilla luokkasteilla. Oppilaiden ja vanhempien osallistuminen oppilashuollon kokouksiin oli yli tavoitellun 90 % ja yläkoululaisille suunnatut kuntosalikerhot toteutuivat suunnitellusti.

Varhaiskasvatuksen toimintamenot -2,13 milj. euroa alittivat talousarvion 0,04 milj. eurolla. Toimintatulot 0,11 milj. euroa toteutuivat talousarvion mukaisesti ja toimintamenot alittivat talousarvion 0,04 milj. eurolla (98,2 %). Varhaiskasvatuksen tavoitteina on ollut lasten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantaminen, päiväkodin johtamisrakenteen selkeyttäminen ja varhaiskasvatuksen tavoitteiden tekeminen näkyväksi. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valmistui tammikuussa 2025 ja pysyvän ja toimivan varajohtajajärjestelmän laadinta on vielä kesken. Tavoitteet

SAUVON KUNTA

toteutuivat osittain. Vuosisuunnitelman tavoitteiden saavuttaminen ja tiedostus vanhemmille toteutui tilikaudella.

Vapaa-aikatoimen toimintamenot olivat -0,17 milj. euroa. Toimintamenot alittuivat (90,4 %) ja toimintatulot 0,03 milj. euroa ylittyivät (237,4 %). Vapaa-aikapalveluiden tavoitteena oli avoin ja säännönmukainen yhteistyö 3. sektorin kanssa, tehdä kuntalaisten hyvinvointityötä näkyväksi ja edistää ikäihmisten hyvinvointia. Kaikki tavoitteet ovat toteutuneet, liikunta- ja järjestöfoorumi on kokoontunut 3 kertaa vuoden aikana, vuosittainen hyvinvointiraportti vuodelta 2023 on hyväksytty valtuustossa ja ikäihmisten hyvinvointia on edistetty perustamalla kaksi voima- ja tasapainoryhmää vuonna 2024.

Kulttuuripalveluiden toimintamenot olivat -0,28 milj. euroa. Ne toteutuivat lähes talousarvion suuruisena (99,3 %). Kulttuuripalveluiden tavoitteena oli digitaalisten aineistojen saatavuuden parantaminen ja tavoite on toteutunut, kun valtakunnallinen e-kirjasto on käytössä kunnassa. Tavoitteena oli myös panostaa kunnan näkyvyyteen kulttuurikuntana seuraamalla toteutuneiden kulttuuritapahtumien määrää ja yksittäisten tapahtumien kävijämääriä. Kulttuuritapahtumia järjestettiin yhteensä 29 ja keksimäärin yhteen tapahtumaan osallistui 30 henkilöä. Järjestettiin Sauvon Elopäivät, johon osallistui yhteensä 2500 kävijää. Tavoitteita kävijämäärille ei ole asetettu.

4.3.3 Tekninen ja ympäristötoimi

Teknisen ja ympäristölautakunnan toimintamenot -2,93 milj. euroa alittuivat talousarviosta 0,06 milj. euroa (97,9 %). Sen toimintatulot 2,85 milj. euroa toteutuivat 0,26 milj. euroa (109,9 %) paremmin verrattuna talousarvioon. Toimintakate - 0,08 milj. euroa (20,2 %) 0,32 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Poikkeamien syistä ei ole annettu toimintakertomuksessa selvitystä.

Hallinnon toimintamenot -0,32 milj. euroa ylittyivät 0,05 milj. euroa 116,9 %. Ympäristönsuojelu on tilikaudella eriytetty hallinnosta. Tavoitteena on tilikaudella ollut ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö. Tavoite on toteutunut työhyvinvointituloksien perusteella. Kyselyn tuloksia ei ole kuvattu tarkemmin.

Yhdyskuntapalveluiden toimintamenot -0,49 milj. euroa (102 %) ja toimintatulot 0,27 milj. euroa (153,8 %). Toimintakate -0,22 milj. euroa. Toimintakate oli talousarvion toimintakatetta parempi (72 %). Yhdyskuntapalveluiden tavoitteet liittyivät turvallisen liikkumisen mahdollistamiseen, toimivaan asumisen infrastruktuuriin ja ympäristön esteettisyyden lisäämiseen. Talvikunnossapito on onnistunut ja liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut kaksi kertaa vuoden aikana tavoitteen mukaisesti. Infrastruktuurin toimivuutta on kehitetty laatimalla päällystysohjelma. Kaukolämpöverkoston rakentaminen kunnan kohteille ei toteutunut. Tilikaudella on laadittu vihersuunnitelma.

Kiinteistötoimen toimintamenot -1,61 milj. euroa alittuivat 0,09 milj. euroa (94,5 %) ja toimintatulot 2,17 milj. euroa ylittyivät (109,8 %) 0,19 milj. eurolla. Toimintakate 0,55 milj. euroa oli 0,27 milj. euroa, 205,9 % parempi kuin arvioitu toimintakate. Kiinteistötoimen tavoitteena oli kunnan omistamien kiinteistöjen suunnitelmallinen ylläpito ja

SAUVON KUNTA

korjausvelan pienentäminen. Tavoite toteutui osittain ja on kesken. Pitkän tähtäimen suunnitelman laadinta kouluun ja palvelukeskukselle on kesken. Lisäksi tavoitteena on ollut, että kunta tulisi käyttämään enemmän kestäväää energiaa. Tarkoituksena on ollut liittyä kaukolämpöratkaisuun valittujen rakennusten osalta. Tavoite ei ole toteutunut ja energiaratkaisun selvitys on kesken.

Rakennustarkastuksen toimintamenot olivat -0,07 milj. euroa, jotka alittuivat 0,01 milj. euroa (87,6 %). Toimintatulot 0,04 milj. euroa (149,6 %) ylittivät talousarvion tavoitteen. Rakennusvalvonnan tavoitteena oli rakennuslupaprosessin ja luvantarvepalveluiden nopea ja kattava saatavuus sekä rekistereiden ajantasaisuus ja oikeellisuus. Rakennusluvut käsiteltiin keskimäärin 2 viikon kuluessa. Kiinteistökartoitus on kesken ja rakennusrekisterissä olevia tietoja päivitetään jatkuvasti.

Ruokahuollon toimintamenot olivat -0,33 milj. euroa (96,4 %) ja toimintatulot 0,34 milj. euroa (97 %) alittivat molemmat talousarvion. Toimintakate 0,017 milj. euroa oli 0,001 milj. euroa (109,8 %) parempi kuin talousarvion toimintakate -0,016 milj. euroa. Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa ruokapalvelut kunnan käyttöön kokonaistaloudellisesti ja tehokkaasti. Ruokapalveluiden tavoitteena, että kunta tulee käyttämään enemmän lähiruokaa valmistuksessa. Tavoite ei ole toteutunut, yrityksistä huolimatta lähiruuan määrää ei ole pystytty lisäämään. Kotimaisuusaste kaikissa elintarvikkeissa n. 70 %. Tavoitteena on myös ollut kustannustehokkuuden kehittäminen, joka on toteutunut, kun ateriahinnat ovat selvästi laskeneet vuodesta 2023. Oppilaslounaan hinta vuonna 2024 oli 3,15 euroa kun vuonna 2023 se oli 3,50 euroa.

Ympäristönsuojelun toimintamenot olivat -0,11 milj. euroa (99,3 %) ja toimintatulot 0,02 milj. euroa (38,5 %) alittivat molemmat talousarvion. Toimintakate 0,09 milj. euroa oli 0,03 milj. euroa (158,6 %) heikompi kuin talousarvion toimintakate -0,06 milj. euroa. Ympäristönsuojelun tavoitteena on turvallinen ja terveellinen ympäristö. Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaiset tarkastukset on suoritettu ja tilikaudella on laadittu ilmastosuunnitelma.

4.3.4 Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Sauvon kuntakonserni muodostuu emokunnan lisäksi kuntayhtymäosuuksista sekä vuokra-asuntotoimintaa harjoittavasta tytäryhtiöstä ja kunnan omistamasta vesihuolto-yhtiöstä. Vuonna 2023 Paimio-Sauvon kansanterveyskuntayhtymän toiminta loppui ja kuntayhtymä purkaantui 30.4.2023.

Vuoden 2024 aikana Kiinteistö Oy Sauvon asunnot ja Rantolan Riikkala Oy yhtiöt lakkautettiin 24.6.2024 Patentti- ja rekisterihallituksen toimesta, koska tarvittavia asiakirjoja ei ollut toimitettu patentti- ja rekisterihallitukselle määräajassa. Kiinteistö Oy Sauvon asunnot haettiin selvitystilaan 9.9.2024. Sauvon Vuokra-asunnot Oy yhtiö perustettiin 18.12.2024. Yhtiössä ei ole ollut lainkaan toimintaa vuoden 2024 aikana.

Sauvon uudessa kuntastrategiassa ei ole erikseen linjattu omistajapolitiikan hoitamisesta. Kuitenkin kunnan kolme tärkeintä tavoitetta ovat palveluiden ja asioinnin

SAUVON KUNTA

sujuvuus, vetovoiman lisääminen vaikuttavalla viestinnällä sekä kunnan väkiluvun ja asuntorakentamisen kasvuun tähtäävät toimenpiteet.

Kunnan talousarviossa 2023 asetettiin ensimmäisen kerran toiminnallisia tavoitteita kunnan tytäryhteisöille ja vuoden 2024 talousarviossa jatkettiin tällä linjalla. Tavoitteiden toteutumisesta raportoitiin kunnan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa. Osavuosikatsauksessa tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista ei ole raportoitu. Kunnanhallitus antoi lisäksi tilinpäätöksessä selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä. Valtuusto on kokouksessaan 12.6.2023 päivittänyt ja tarkentanut kunnan konserniohjetta.

Sauvon Vesihuolto Oy:lle asetettiin tavoitteeksi vuonna 2024 laadukkaan vesi ja jätevesipalvelun tuottaminen kannattavuutta parantaen. Lisäksi yhtiön tulee varmentaa vedenjakelun sujuvuus ja panostaa siirtoviemärihankkeeseen. Tavoite on pääasiassa toteutunut, jätevesien puhdistamisen investointihankkeen valmistelu jatkuu edelleen.

Kiinteistö Oy Sauvon Asunnot lakkautettiin 24.6.2024 toimittamattomien asiakirjojen takia ja 9.9.2024 yhtiö asetettiin selvitystilaan. Yhtiö jatkoi normaalia toimintaa selvitystilassa. Tavoitteena vuodelle 2024 yhtiöllä oli turvata kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta kunnassa, ylläpitää hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaavat sekä lyhentää velkoja kunnalle ja keskipitkällä aikavälillä tuottaa sijoitetulle pääomalle kohtuullista tuottoa. Tavoitteet ovat toteutuneet osittain, käyttöaste on ollut hyvä ja vuokrasaavien määrä vähäinen. Yhtiö ei ole kuitenkaan pystynyt lyhentämään velkojaan kunnalle tai tuottamaan tuottoa.

Sauvon vanhustenkotiyhdistys ry:n tavoitteena vuodelle 2024 oli siirtää yhdistyksen omistaman sekä kunnan suoraan omassa taseessaan omistamat vuokra-asunnot Kiinteistö Oy Sauvon asuntojen omistukseen vuokra-asuntojen hallinnoinnin selkeyttämiseksi. Tavoite siirrosta ei toteutunut ja asian valmistelua jatketaan.

Rantolan Riikkala Oy lakkautettiin 26.11.2024 toimittamattomien asiakirjojen takia. Osakkeenomistajien kokouksessa päätettiin, ettei yhtiötä aseteta selvitystilaan vaan odotetaan lakiuudistusta, joka mahdollistaa yhtiön palauttamisen. Vuonna 2024 kuntaomistaja on asettanut yhtiölle tavoitteeksi tarjota Rantolan alueella uimaranta- ja venelaituripalveluita alueen vetovoiman ja tonttimyynnin edistämiseksi. Toiveena on että alueelle tehtäisiin lähivuosina merkittävä investointi tai konsernijohtoon kanssa on arvioitava uudelleen yhtiön toimintaedellytyksiä. Tavoite on osittain toteutunut, kun yhtiö on tuottanut uimaranta-, mutta ei venelaituripalvelua. Osana selvitysmenettelyä yhtiön toimintaedellytysten arviointi aloitettu.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen (omistus 1–50 %) osalta ei ole asetettu konserniohjausjärjestelmää.

Kuntakonsernin tulos oli ylijäämäinen 0,34 milj. euroa. Toimintatuotot toimintakuluista oli 32 % (tp23: 30,5 %). Konsernin lainakanta pieneni edelleen vuodesta 2023 ollen 10,7 milj. euroa (tp23: 12,2 milj. euroa).

5 Yhteenveto tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanvaltuuston talousarviossa asettamat toiminnalliset tavoitteet ovat tasekirjan mukaan olennaisilta osin toteutuneet. Haasteita toiminnalle aiheuttaa kuitenkin edelleen resurssien rajallisuus ja henkilöstön vaihtuvuus. Tästä konkreettisena esimerkkinä oli konserniyhtiöiden joutuminen selvitystilaan. Tähän riskienhallintaan auttaisi vastuualueiden selkeyttäminen ja varahenkilöjärjestelmän parantaminen. Kunnan strategian ja siihen liittyviä tuloksellisuusmittareita on lisätty mutta niiden tulisi olla tarkemmin määriteltyjä ja selkeämpiä. Tavoitearvoista ei selvinnyt tuloksen negatiivinen tai positiivinen toteuma. Tämä vaikeuttaa tavoitteiden toteutumisen arviointia.

Kunnan vuosikate oli 1,66 milj. euroa ylijäämäinen ja tilikauden tulos muodostui 0,35 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kunta pystyi lyhentämään tilikaudella lainoja 1,4 milj. euroa, joka on aiempaa enemmän ja paransi lainanhoitokatetta. Kunnan lainanhoitokate on 1,3 kun se vuonna 2023 oli 0,9. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 1 ja kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitamiseksi ottamaan lisää lainaa, myymään kunnan omaisuutta tai vähentämään kunnan rahavaroja. Kuntakonsernilla on suuria investointeja suunnitelmavuosille ja niiden rahoitus on auki. Kunnan verotulojen ja valtionosuuksien odotetaan tippuvan. Tarkastuslautakunta painottaa tarkan talouden seurannan merkitystä.

Sauvossa 12. toukokuuta 2025

Sauvon tarkastuslautakunta

Allekirjoitettu sähköisesti

Juha Vähä-Kurki
puheenjohtaja

Laura Hannula
varapuheenjohtaja

Matti Leinonen
jäsen

Hanna Mäkirinne
jäsen

Antti Kankaisto
jäsen

Saila Myllykylä
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 12 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Antti Artturi Kankaisto

84561640-e23a-4027-bc6b-99d46e1110cc - 2025-05-18 14:46:04 UTC +03:00

BankID / MobileID - 18c893b5-9da9-48fd-adaf-3baf08e78a95 - FI

LAURA ANNELI HANNULA

e3737b20-116e-418b-9729-02aae24f6103 - 2025-05-18 14:50:13 UTC +03:00

BankID / MobileID - 44ec4e85-c38f-4767-b468-e73a99653cf9 - FI

Juha Jaakko Vähä-Kurki

f84f673d-1e89-44ac-9ab2-18731d630f52 - 2025-05-19 15:17:17 UTC +03:00

BankID / MobileID - 7f25bf65-b7a5-4413-8c21-ba636e8adb3b - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende